

Bazy Danych

Jesień 2015

Baza danych

- Zbiór danych lub jakichkolwiek elementów i materiałów zgromadzonych według określonej systematyki, indywidualnie dostępnych w jakikolwiek sposób, w tym środkami elektronicznymi. Za: Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 II 94.
- Indywidualny dostęp (bezpośredni). Do każdej informacji zapewniony jest oddzielny dostęp, tak aby nie trzeba było odtwarzać wszystkich danych zawartych w bazie. Bazą nie są zatem utwory audiowizualne, fonogramy.

Cele wykorzystywania BD

- **Wspomaga działanie firmy.**
- **Dostarcza model funkcjonowania firmy wspomagający analizę sytuacji firmy i proces decyzyjny.**

Baza Danych (BD)

- Jest centralną przechowywalnią zasobów informacyjnych wyróżnionej jednostki organizacyjnej, tematyki, także osób prywatnych.
- Zarządza informacją i koordynuje dostęp do niej.
- Umożliwia: odszukiwanie, analizowanie, manipulowanie, wyświetlanie i drukowanie dużych ilości danych.

Podstawowe funkcje bazy danych

- **przechowywanie danych**,
- **importowanie danych** (możliwość przeniesienia zasobów informacyjnych, całości lub części z innych źródeł informacji, np. z innych baz, plików),
- **wprowadzanie danych** (zazwyczaj złożona procedura pobierania i wstępnej kontroli wprowadzanych informacji),
- **wyszukiwanie danych** (funkcja wyszukiwania informacji – podobna do stosowanych w wyszukiwarkach internetowych).

Funkcje BD cd.

- „**wybierania**” (filtry, kwerendy) danych. **Filtry** umożliwiają wybrać z całej bazy tylko te części rekordów, które spełniają określone kryteria, np. z kadrowej bazy pracowników wybór pracowników w wieku 30 – 50 lat. **Kwerendy** zawężają zasób informacyjny bazy tylko do potrzebnych informacji oraz umożliwiają dokonywania obliczeń na wybranych zasobach, które mogą być zbierane z wielu tabel jednocześnie,
- **eksportowania danych** (możliwość przeniesienia zasobów informacyjnych do zewnętrznych baz danych, plików itp. – analogicznie jak przy imporcie),
- zapewnienie **dostępu do danych** poprzez dedykowaną aplikację kliencką, interfejs sieciowy itp.

Cechy baz danych

- Trwałość – dane muszą być przechowywane przez pewien czas.
- Zgodność z rzeczywistością.

Inne cechy BD

- **Kontrolowanie replikacji** – jeden fakt odzwierciedlany w BD powinien być reprezentowany tylko raz. Należy wykluczyć by np. nazwa tego samego produktu wraz z jego opisem występowała w bazie wielokrotnie.
- **Spójny system reprezentacji danych** wykluczający m.in. wielokrotne wprowadzanie danych opisujących ten sam element bazy (np. wspomniany produkt),
- **Współbieżny dostęp do BD przez wielu użytkowników**, który zapewnia jednoczesną, bezkonfliktową pracę użytkowników odczytujących zasoby bazy,
- **Ochrona danych**, ta cecha baz dotyczy bezpieczeństwa zasobów bazy, a w szczególności wykluczenia nieautoryzowanej zmiany zasobów, nieautoryzowanego dostępu, niekontrolowanego kopiowania zasobów i fizycznego bezpieczeństwa zasobów (np. przez odpowiednio częste robienie backupów),
- **Niezależność danych** – zmiany danych w jednym rekordzie ani wykonywanie jakichkolwiek użytkowych funkcji korzystania z zawartych tam informacji, nie wpływają na treść innych rekordów. Przykładem tego jest gwarancja, iż zmiana nazwiska jednej osoby nie wpłynie na zmianę nazwiska innej osoby zarejestrowanej w bazie (w praktyce cecha ta, mimo pozorów błahości, nie jest banalna).

Principia baz danych:

- **informacja w centrum uwagi** - aplikacje powinny być budowane wokół bazy danych, nie odwrotnie. Dane są dobrem wspólnym,
- **eliminacja nadmiarowości** - informacja w jednym miejscu, łatwa do aktualizacji,
- **szybkie, najlepiej bezpośrednie gromadzenie informacji** ze źródeł danych, informacja wprowadzana do BD natychmiast po jej powstaniu,
- **baza danych powinna być obrazem rzeczywistości** tzn. im dane bardziej aktualne tym baza wierniej oddaje rzeczywistość.

Informacje w jednym miejscu

- łatwiej zmienić dane („za jednym zamachem”),
- spójność danych (na ten sam temat),
- oszczędność miejsca na dysku,
- (powiązania, zależności różnych rekordów).

Wyzwanie do usprawnienia organizacji firmy.

Zarządzanie dokumentami

- Nie przesyłanie dokumentów: nadawca – odbiorca.
- Zarządzanie dostępem do wszystkich dokumentów zgromadzonych w jednym miejscu.

Projekt BD dla firmy = informacyjny model firmy

Wyzwaniem dla większości organizacji nie jest rozwiązanie problemów z góry, ale rozpoznanie na tyle wcześnie by mogły być rozwiązane odpowiednio wcześnie. Jeśli brakuje czasu to albo zadawane były złe pytania, albo udzielane złe odpowiedzi.

Niektóre funkcje Access'a

- Tworzenie tabeli w widoku Arkusz danych.
- Wprowadzanie informacji do arkusza (dodawanie, usuwanie i edycja rekordów).
- Relacje pomiędzy tabelami.
- Kreatory tabel.
- Ustalanie formatów pól.
- Sortowanie, filtry i kwerendy.

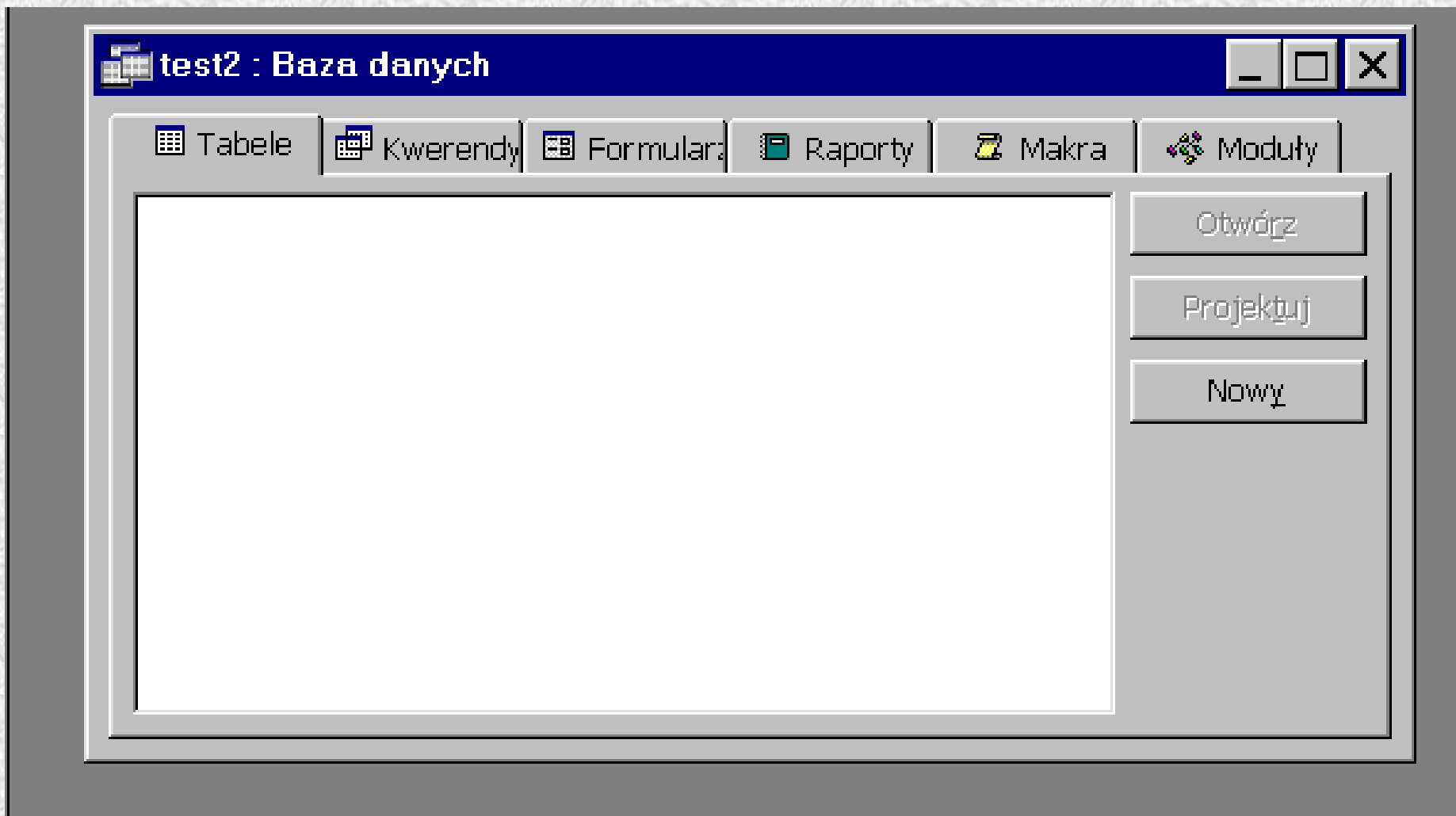
Przykład fragmentu tabeli i interpretacji pojęć: rekord i pole

Nazwy pól	Nazwisko	Imię	Data urodzenia	e-mail	ltp.
rekordy	Abacki	Andrzej	01-11-1987	a.abacki@serwer	
	Babacki	Andrzej	19-06-1986	b.babacki@serwer	

Pola rekordów

Tworzenie bazy w Access'ie

Widok arkusz danych

Microsoft Access - [Tabela1 : Tabela]

Plik Edycja Widok Wstaw Format Rekordy Narzędzia Okno Pomoc

Pole1 Arial CE 10 **B** *I* U

	Pole1	Pole2	Pole3	Pole
▶				

Nazwisko Arial CE 10

	Nazwisko	Pole2
▶		

Ustalanie formatów pól

- Data/Godzina, typ danych
- Liczba i Walutowy, typy danych
- Tekst i Memo, typy danych
- Tak/Nie, typ danych

Ogólne	
Rozmiar pola	50
Format	
Maska wprowadzania	
Tytuł	
Wartość domyślna	
Reguła poprawności	
Komunikat o błędzie	
Wymagane	Nie
Zerowa długość dozwolona	Nie
Indeksowane	Nie

Widok Projekt F6 = Przełącz okienka F1 = Pomoc

Start PointCast Network v... Microsoft

Formularz i raport

formPelny : Formularz

Tytuły

Tytuł | DataUmowy | Wydawnictwo | WarunkiFilm | WarunkiPrawa | OfertyDruku | D

Tytuł:

LbaStron:

ISBN:

RokWyd:

UwagiTytuł:

Rejestr_pelny

Tytuł	<input type="text" value="abcef"/>
TerminyPlat	<input type="text" value="00"/>
UwagiDruka	<input type="text" value="0"/>
ISBN	<input type="text" value="987"/>
UwagiTytuł	<input type="text" value="00"/>
CenaEgzDruka	<input type="text" value="h00"/>
ZaplacDataDruka	<input type="text" value="0"/>
OfertaDodruku	<input type="text" value="2"/>
UwagiWydawnict	<input type="text" value="0"/>
CenaK4	<input type="text" value="0"/>
DataK4	<input type="text" value="0"/>

Zintegrowane bazy danych

Stare założenia

Aplikacje są najlepiej budowane w wyspecjalizowany sposób. Każdy oddział najlepiej zna swoje potrzeby

Otrzymanie informacji wymaga czasu

Nowe założenia

Aplikacje nadal specjalistyczne ale dane są wspólnymi zasobami

Dowolna informacja jest dostępna przez Sieć.
Uniwersalna BD, zawsze aktualna

Relacyjny model bazy danych

- Baza danych jest zbiorem relacji.
- Pojedyncza relacja jest dwuwymiarową tabelą złożoną z kolumn i wierszy.

ID agenta	Imię	Nazwisko	rejon
12234	Adam	Abacki	Wola
3456	Zenek	Babacki	Żerań

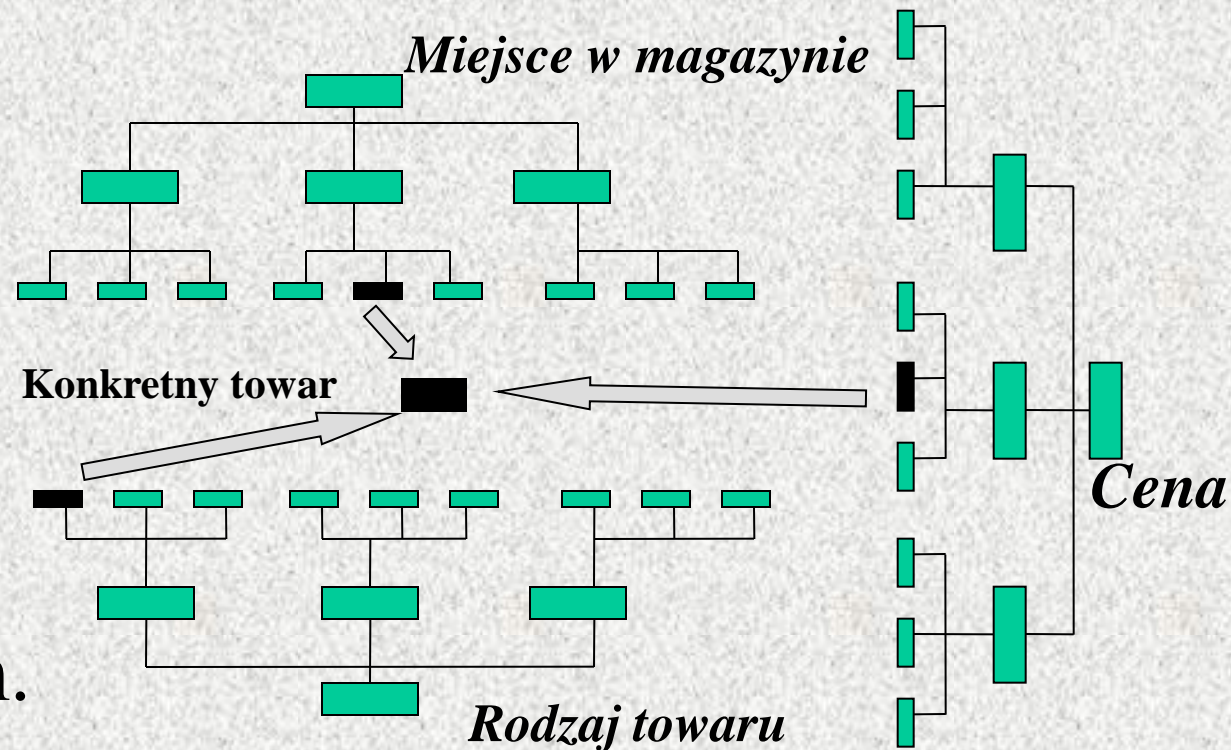
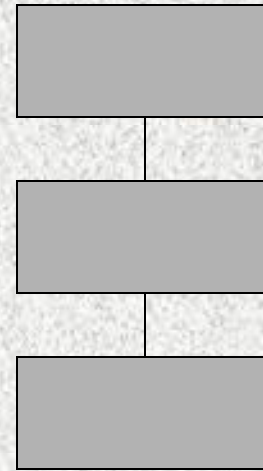
Agenci

Klienci

ID klienta	Imię	Nazwisko	ID agenta
4567	Waldemar	Cabacki	12234
3456	Wojtek	Dabacki	3456

Typy BD

- **Hierarchiczne** - każdy rekord powiązany jedynie z jednym nadrzędnym rekordem.

- **Sieciowe** - każdy rekord może być powiązany z dowolnym innym.

Relacyjne BD (RBD)

- Plik=tablica, rekord=wiersz, pole=kolumna.
- Relacyjne BD w przeciwieństwie do sieciowych i hierarchicznych pozwalają „w locie” określić zależności pomiędzy pierwotnie niezależnymi plikami.
- Użytkownik może łatwo zdefiniować zależność między dwiema tablicami (w sieciowych a priori) .
- Wcześniej każda RBD wyposażona w SQL.

MySQL

- **Relacyjny system baz danych.**
- **Obsługuje zapytania w SQL.**

SQL

Strukturalny język zapytań - SQL
(structured query language)

Relacyjne bazy danych

Oracle, DB2

- posługują się językiem zapytań SQL,
- posiadają wbudowane języki wewnętrzne tworzenia nowych procedur zarządzania bazami.

Hurtownie danych

- Są to zorientowane tematycznie, integralne i uwzględniające wymiar czasowy zbiory danych wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji.
- Dane gromadzone w hurtowni pochodzą z wielu źródeł i pozwalają na szybką i efektywną analizę zawartości zgromadzonych informacji.

Hurtownie - zastosowania

- Stosowane są do tego celu narzędzia analityczne hurtowni danych, m.in. służące zadawaniu zapytań i generowaniu raportów, analitycznemu przetwarzaniu online.
- Z hurtownią współpracują takie systemy jak na przykład: – system sprawozdawczości wewnętrznej, dedykowany do zarządzania ryzykiem oraz oceny rentowności departamentów, klientów i produktów firmy/korporacji, – system umożliwiający analizę bilansu, rachunku wyników, analizy wskaźnikowe oraz wspomaganie procesów planowania i kontroli, – system sprawozdań branżowych – wspomaga tworzenie.

Prawo

- Bazy danych podlegają ochronie – ustawa z 27.07.2001 o ochronie baz danych.
- Ochrona prawno-autorska bazy dotyczy jej struktury, nie zawartości.

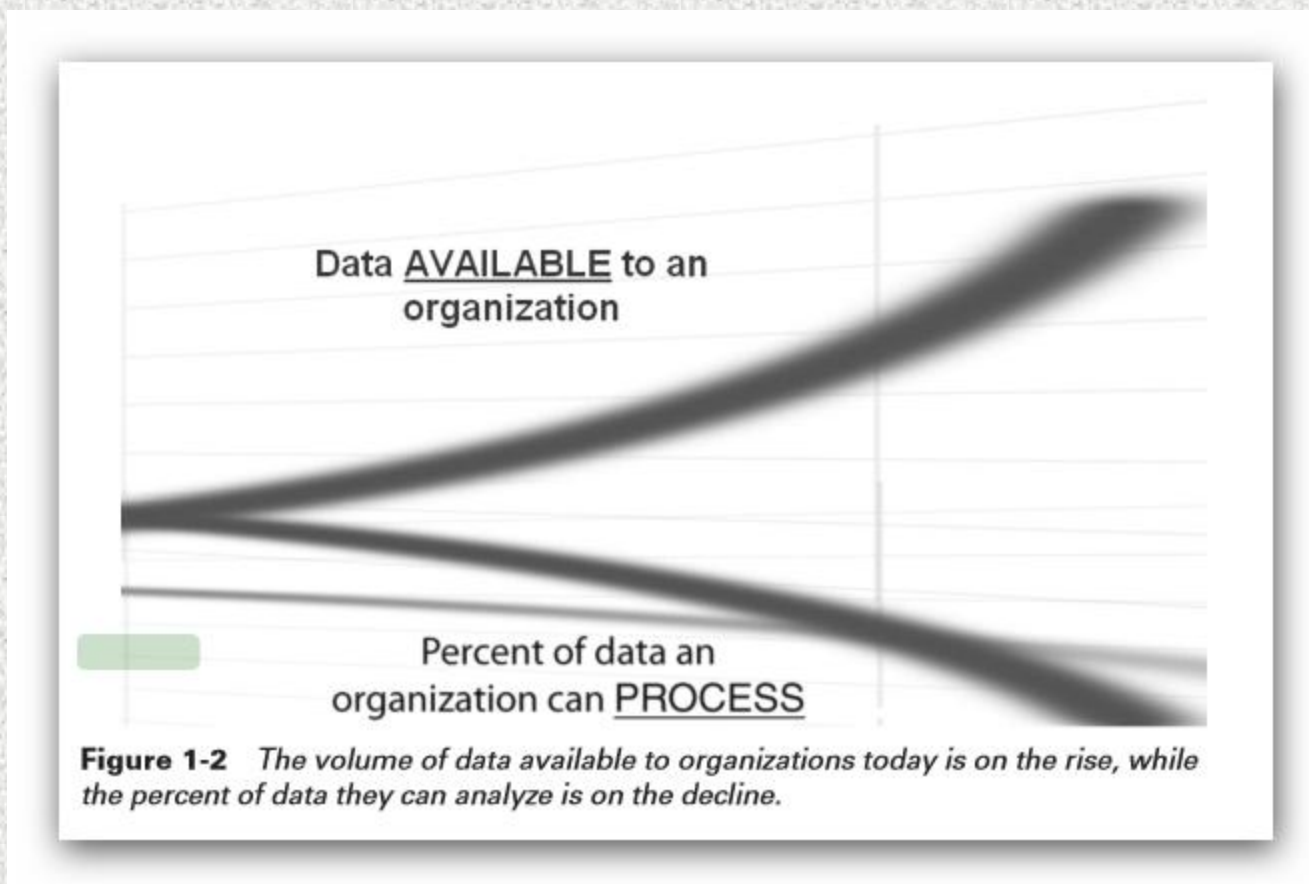
Big Data – Ekstremalne bazy

- "Big data" –bazy danych przekraczające możliwości typowych narzędzi programowych baz danych w zakresie zbierania, utrzymywania, zarządzania i analizowania.
- Dane uzyskiwane z komputerów stacjonarnych, mobilnych, komórek, sensorów (RFID) i innych urządzeń wspomagających operowanie informacjami.
- Dane obejmujące sektor prywatny i publiczny (np. opieka zdrowotna).

Big data vs hurtownie/bazy

- Gromadzenie danych w bazach kosztowne, ustrukturyzowane, czasochłonne, wymagające zabiegów kategoryzacji, czyszczenia, wyboru.
- Dane w Bazach uproszczone, mniej wartościowe od BD.
- Big Data obejmuje dane szybko zmienne, w ruchu – streams computing, które zazwyczaj nie trafiają do baz.

- Wartość rekordów w bazach jest znacznie większa od elementów BD.

Streams computing – BigInsights IBMa

- Analizowanie danych w ruchu, z mikroopóźnieniami, nie tradycyjnie – gromadzenie w bazach i statyczna analiza.

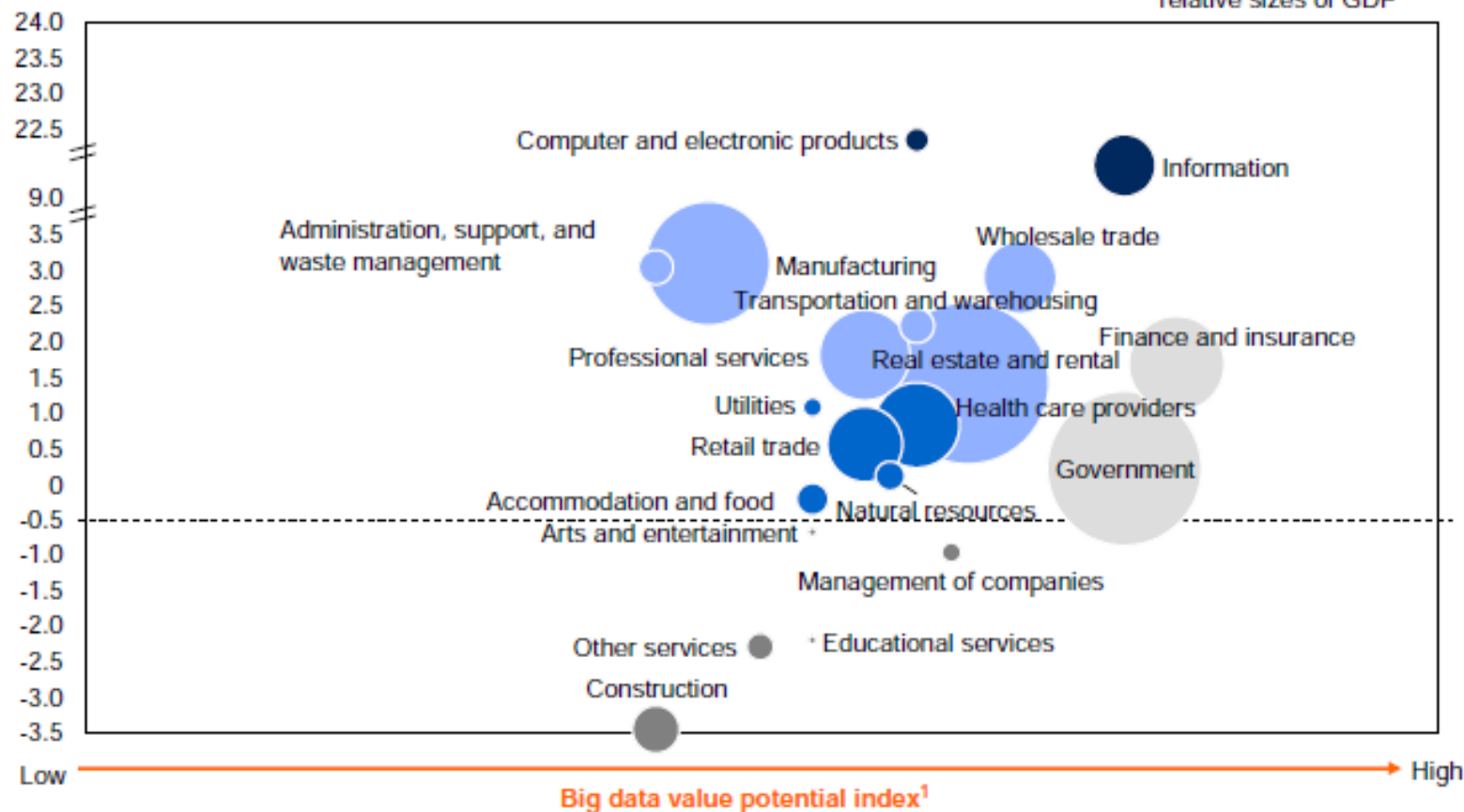
Poprawa Bezpieczeństwa

- Egzekwowanie, obrona, nadzór i cyber obrona z użyciem streamingu zapewniają duże możliwości poprawy egzekwowania prawa i zwiększenia poziomu ochrony, jak i oferuje nieskończony potencjał, kiedy mowa o typach aplikacji, które mogą być budowane w tej przestrzeni, jak np. rozpoznawanie imienia w czasie rzeczywistym, analiza tożsamości, sytuacyjna świadomość aplikacji, wielofunkcyjny nadzór, wykrywanie cyber ochrony, wire taps, nadzór wideo i rozpoznawanie twarzy. Firmy mogą również wykorzystywać streaming analityczny do wykrywania i zapobiegania cyber atakom poprzez streaming sieci i innych danych systemowych, powstrzymując w ten sposób włamania albo wykrywać szkodliwą aktywność gdziekolwiek w jej sieci.

Some sectors are positioned for greater gains from the use of big data

Historical productivity growth in the United States, 2000–08

%

1 See appendix for detailed definitions and metrics used for value potential index.
 SOURCE: US Bureau of Labor Statistics; McKinsey Global Institute analysis

Big data - korzyści

- Dla rozwoju ekonomii.
- Zwiększenie produkcji i konkurencyjności.
- Sektor publiczny bliżej konsumentów.
- Oszczędności, np. w opiece zdrowotnej 8% (USA).

Big data - wyzwania

- Tworzenie transparentności zasobów.
- Eksperymentowanie w celu odkrycia potrzeb, wskazania zmienności i poprawy wydajności.
- Segmentacja populacji w celu dostosowania działań.
- Zastępowanie/uzupełnianie ludzkich decyzji stosownymi algorytmami.
- Innowacyjność opracowywania nowych modeli biznesowych, produktów i usług.